

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2017/18:3910

av **Christer Nylander m.fl. (L, M, C, KD)**

med anledning av prop. 2017/18:18 Läsa, skriva, räkna – en åtgärdsgaranti

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår regeringens proposition 2017/18:18 Läsa, skriva, räkna – en åtgärdsgaranti.

Motivering

Regeringen har föreslagit att det ska införas en åtgärdsgaranti i förskoleklass och på lågstadiet i grundskolan, specialskolan och sameskolan. Syftet med åtgärdsgarantin är att elever i behov av tidigt stöd ska få de stödinsatser som behövs för att de ska nå målen i svenska, svenska som andraspråk och matematik i årskurs 1 och 3 i grundskolan och sameskolan samt i årskurs 1 och 4 i specialskolan.

Riksdagen bör avslå förslaget. Den gällande lagstiftningen är tydligt formulerad vad gäller skolans skyldighet att skyndsamt sätta in det stöd som eleverna behöver. De föreslagna bestämmelserna skulle, precis som Skolverket skriver i sitt remissvar, skapa en olycklig dubbelreglering av arbetet med stödinsatser. Dessutom har regeringen, i överenskommelse med Alliansen, infört obligatoriska bedömningsstöd i svenska, svenska som andraspråk samt matematik i årskurs 1, vilket ska säkerställa att alla elever får det stöd och den hjälp som de behöver för att nå målen. Detta, tillsammans med att undervisningstiden i matematik har utökats i lågstadiet, kompetensutvecklingsåtgärder i läsning och matematik samt nationella prov i årskurs 3 anser vi skapar bättre förutsättningar för att lyfta alla elevers kunskaper.

Förslaget skulle dessutom innebära en ökad detaljstyrning av varje skolas egna arbetsprocesser och leda till ökad administration för lärare och övrig personal. Detta är särskilt allvarligt i en svensk kontext då internationella undersökningar visar att svenska lärare använder en större del av sin tid till administration och mindre andel av sin tid till undervisning, jämfört med andra länder. För att varaktigt höja elevernas kunskaper anser vi att lärare och elever behöver mer tid tillsammans, och inte mindre, vilket regeringens förslag kommer att innebära. Vi delar regeringens uppfattning att det är

viktigt att elever som riskerar att inte nå kunskapsmålen behöver upptäckas tidigt och få det stöd de behöver, men menar att det är möjligt att åstadkomma inom ramen för dagens lagstiftning. Huvudmännen måste ta ansvar för att åtgärder sätts in i enlighet med gällande lagstiftning, i stället för att lagen ändras med ökad detaljreglering av lärarna och byråkrati som följd. Statskontoret, som också avstyrker regeringens förslag, skriver i sitt remissvar att ”förslaget inte ligger i linje med regeringens tillitsreform”. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) anser att ”förslaget, genom att reglera själva arbetsprocessen och det professionella utövandet i skolan, stämmer illa överens med ambitionen att skapa en mer tillitsfull och mindre detaljerad styrning av välfärdstjänsterna”. Detta är en kritik som allianspartierna instämmer i.

Regeringens förslag har presenterats som en läsa-skriva-räkna-garanti, men är egentligen en åtgärds garanti där lagen får anses uppfylld om åtgärderna satts in. Det innebär att det blir själva åtgärderna som hamnar i centrum, inte huruvida eleverna har uppnått kunskapsmålen eller inte. Alliansen vill i stället att nationella kvalitetskrav, som utgår från utfall och resultat, ska fastställas för samtliga skolor och välfärden i övrigt. Detta förtydligar ytterligare alla skolhuvudmäns ansvar att mäta, följa upp och sätta in det stöd som eleverna har rätt till enligt gällande lagstiftning.

Alliansen har också i en tidigare följdmotion ”med anledning av prop. 2017/18:14 Nationella prov – rättvisa, likvärdiga, digitala” framfört vikten av att utveckla de nationella provens innehåll och roll för att de ska kunna ge en bättre och mer rättvisande helhetsbild av elevens samlade kunskaper i förhållande till ämnets kunskapsmål. Särskilt viktigt är detta för proven i årskurs 3 eftersom att tidig hjälp och tidigt stöd är avgörande för att fler elever ska få med sig mer kunskaper i sin tidiga inläring. Proven bör också utvecklas så att de är jämförbara över tid och på ett bättre sätt kan verka som stöd för uppföljning av de svenska elevernas kunskapsresultat. I proposition 2017/18:9 Skolstart vid sex års ålder föreslår regeringen att den i dag frivilliga förskoleklassen görs obligatorisk. Vi menar att förskoleklassen i stället ska överges som en egen skolform och övergå till ett extra år i en tioårig grundskola med ett fyraårigt lågstadium. Med en tioårig grundskola skulle det bli lättare att följa upp om eleverna når kunskapsmålen och sätta in åtgärder i ett tidigt skede, eftersom skollagen tydligt ger eleverna denna rätt i grundskolan men inte i den isolerade ö mellan förskola och skola som förskoleklassen riskerar att bli med regeringens förslag.

Christer Nylander (L)

Erik Bengtzboe (M)

Annika Echund (KD)

Ulrika Carlsson i Skövde (C)